

Nr 7.

Ankom till Riksdagens kansli den 28 mars 1911 kl. 3 e. m.

*Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 7
med anledning af herr Sandquists motion nr 25 rörande
lagbestämmelser till förebyggande af ungdomens missbruk
af skjutvapen.*

Uti en inom Andra kammaren af herr Sandquist väckt och till utskottet för behandling hänvisad motion nr 25 hemställes, att Riksdagen ville besluta, att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning därom, huruvida lagbestämmelser i syfte att förekomma ungdomens missbruk med skjutvapen vore af behovet påkallade, samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill en sådan utredning kunde föranleda.

Till stöd härför anför motionären: »Känt torde vara, att den uppväxande manliga ungdomen flestades på ett beklagligt sätt missbrukar sin frihet att innehafva skjutvapen; ett missbruk, som enligt polismäns vunna erfarenhet anses vara i tilltagande. Under särskildt lördags- och söndagsaftnar, då ungdomen är ledig, är det sålunda å en del trakter icke ovanligt, att å allmänna vägar och där större eller mindre folksamlingar förekomma, här och där revolverskott aflossas, alltid med fara för människors lif och säkerhet. Detta djärfva oskick begås, enligt från en aktad polisman lämnadt meddelande, »i allmänhet af underåriga ynglingar från 14 till 20 år».

Emot detta oskick anses »icke, i de fall, där skada ej uppstår och sålunda 14 kap. strafflagen är tillämpligt, bestämmelserna i 11 kap. 15 § 2 mom. strafflagen utgöra något effektivt skydd».

Det sålunda förefintliga okynnet, demoraliserande för ungdomen själf och i viss mån skräckingivande för allmänheten, kan alltså, enligt nu gällande lagbestämmelser, icke behörigen beifras. Vid sådant förhållande framträder en brist uti lagstiftningen af sådan art, att densamma skäligen bör uppmärksammas af Riksdagen och Kungl. Maj:t.

Bihang till Riksd. prot. 1911. 9 Saml. 2 Afd. 2 Band. 3 Ser. 7 Häft. (Nr 7).

Detta onda — missbruket med skjutvapen — torde verksamt bekämpas, om genom lag stadgades, att skjutvapen och ammunition finge säljas och utlämnas till ynglingar under 21 år endast under samma villkor som i 57 § mom. 2 af kungl. förordningen den 19 november 1897, angående explosiva varor, finnas stadgade för försäljning och utlämning af dynamit, eller möjligen genom lagstadgande af följande innehåll: Omyndig yngling äge rätt att innehafva skjutvapen och ammunition endast med det villkor, att behörigt tillåtelseintyg därom, utfärdadt af kronofogden, länsmannen i den ort, där ynglingen i fråga är boende, eller af kyrkoherden i församlingen eller kommunalstämmans eller kommunalnämndens ordförande, af honom företes.

*Utskottets
yttrande.*

Den fråga motionären här bringat under debatt, nämligen huruvida missbruk af skjutvapen så utbredt sig inom vårt land, att ett ingripande från statens sida kunde anses påkalladt, synes utskottet värdt allvarligt öfvervägande.

Motionären har visserligen ej förebragt annat bevis för omskrifna missbruk än att detsamma skulle, »enligt polismäns vunna erfarenhet, anses vara i tilltagande» samt att en aktad polisman lämnat meddelande att detta oskick begås »i allmänhet af underåriga ynglingar från 14 till 20 år».

Att ett ganska betydande antal personer inom landet hvarje år skadas genom skjutvapen framgår af nedanstående tabell, hvars siffror äro hämtade ur Sveriges officiella statistik, »Hälso- och sjukvården», och angifver antal å lasarett och sjukstugor intagna olycksfall som inträffat utom yrkesarbete.

Om man bortser från själfmordsförsöken, torde skador som uppstått genom det af motionären åsyftade missbruket af skjutvapen återfinnas under rubriken vådaskott samt utgöra en viss del af dessa. Ehuru totalsiffran för dessa olycksfall under den tidsperiod statistiken omfattar visar rätt afsevärda variationer, är detta ej i sådan grad förhållandet, när den bedömes procentuellt i förhållande till totalsumman under samma år inträffade olycksfall utom yrkesarbete. Någon särskild stegring af olycksfallens procentuella antal genom missbruk af skjutvapen torde ej heller genom dessa siffror kunna påvisas.

Det synes häraf utskottet kunna sättas i fråga om verkligen det af motionären påvisade, och förvisso på en del platser framträdande missbruket af sjukvapen nått en sådan utbredning, att ett ingripande från statens sida genom särskild lagstiftning kan anses nu påkallad.

År	Vid lasarett och sjukstugor intagna olycksfall <i>utom</i> yrkesarbete, orsakade genom:													
	vådaskott					skjutskada vid jakt				skjutvapen vid självmordsförsök				Totala antalet intagna olycksfall <i>utom</i> yrkesarbete
	dödsfall	invaliditet	öfvergående skada	Summa	Summa i % af totala antalet	dödsfall	invaliditet	öfvergående skada	Summa	dödsfall	invaliditet	öfvergående skada	Summa	
1901	1	10	36	47	1.12	6	34	72	112	4	4	13	21	4169
1902	—	12	27	39	0.80	7	59	112	178	9	6	10	25	4846
1903	2	11	38	51	1.10	6	56	82	144	1	1	—	2	4610
1904	4	10	34	48	1.04	4	49	108	161	2	3	14	19	4614
1905	2	15	32	49	0.98	6	61	119	186	19	4	23	46	5010
1906	1	7	43	51	0.95	3	64	116	183	7	6	24	37	5342
1907	1	18	52	71	1.30	6	51	89	146	10	5	19	34	5450
1908	1	23	36	60	1.08	5	40	106	151	13	5	28	66	5553

Andra kammarrens tredje tillfälliga utskotts uttalande Nr 7.

Motionären har beredvilligt införskaffat och ställt till utskottets förfogande dels en del uppgifter genom vederbörande svenska legationer rörande motsvarande föreskrifter i Turkiet och Frankrike, dels ett par lagförslag i hithörande ärenden, väckta innevarande år inom franska deputeradekammaren, såväl som det med anledning af dessa motioner afgifna utlåtandet.

Det framgår af dessa handlingar, hurusom i Turkiet och särskildt Konstantinopel allt bärande af skjut- såväl som andra vapen är förbjudet samt att man i Frankrike riktat sin uppmärksamhet mot såväl försäljning som bärande af skjutvapen på grund af de under senare år i trakterna vid och omkring Paris allt oftare förekommande öfverfallen.

Emellertid synes man i Frankrike mindre luta mot ett försäljningsförbud än mot en sådan ändring i strafflagsbestämmelserna att, om en brottsling, som häktas, innehar skjutvapen, detta anses som försvarande omständighet och åstadkommer straffökning, oberoende af om den brottslige begagnat sig af vapnet eller icke.

Mot införande af ett allmänt förbud för bärande af skjutvapen synes en stark opposition hafva väckts i Frankrike, under hänvisning till att de laglydige medborgarna nog komme att efterfölja lagen, medan de sämre elementen troligen skulle trotsa densamma och således alltjämt gå beväpnade. Samma skäl torde äfven kunna anföras mot ett dylikt förbuds införande i vårt land, och det synes utskottet att, därest i framtiden så skulle befinnas påkalladt, åtgärder för vinnande af det af motionären önskade syftet då lämpligen kunna vidtagas.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Sandquists föreliggande motion ej må till någon Andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 mars 1911.

På utskottets vägnar:

TH. FÜRST.

Herrar *Fleetwood*, *Räf*, *Söderberg* och *Erlansson* hafva ej deltagit i slutbehandlingen af detta ärende.